

3840

ਸਚਾਰਾਹ

ਜਿਸਨੂੰ
ਮਾਲਸਾ ਟ੍ਰੇਕਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਪੰਥ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ

ਵਜ਼ੀਰ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ
ਭਾਈ ਵਜ਼ੀਰ ਸਿੰਘ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਯਤਨ
ਨਾਲ ਛਪਵਾਯਾ।

ਪੈਹਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ

ਧਰਮ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਥੋਂ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਉੱਤਮ ਢੰਗ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਗੁਟਕਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਮ ਖਾਲਸਾ ਟ੍ਰੈਕਟ ਸੁਸੈਟੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅੱਜਤੀਕ ੨੧੬ ਪੁਸਤਕ ਛਪ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾਵਖਰਾ ਸੂਚੀ ਪਤ੍ਰ ਮੰਗਾ ਕੇ ਦੇਖੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਡਾਢੀ ਮਿਠੀ ਤੇ ਮਨ ਮੋਹਨ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਪੜ੍ਹ ਲਵੋ, ਤਾਂਸਾਰੇ ਮੰਗਾਕੇ ਪੜ੍ਹੇਥਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀਏ। ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ੨੦) ਸੈਂਕੜਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿਤੀਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਫਤ ਵੰਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ੧) ਦੀ ਲਾਗਤ ਥੋਂ ਵਧ ਮੰਗਾਵਣ ਤਾਂ ਕਰੀਬਨ ਲਾਗਤ ਪਰਅਰਥਾਤ ੨੫) ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਿਤੇਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੁਰਖ ਸੁਸੈਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ 1) ਮਹੀਨਾ ਦੇਣਾ ਪਊ, ਅਰ ਕੈਦਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਟ੍ਰੈਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਮੁਫਤ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਇਸ ਸੁਸੈਟੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹਰੇਕ ਸਿਖ ਮਾਤਰ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਲੇਖਕ—ਸਕਤ ਖਾਲਸਾ ਟ੍ਰੈਕਟ ਸੁਸੈਟੀ ਅੰਮਰਤਸਰ

ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਾਰੇ ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਇਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਲ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ, ਅਰ ਦੂਰ ਰਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਿਖ ਅਪਨੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਮੁਰਾਦਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ । ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਕ ਬੇਨਤੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਕੰਨੀਂ ਇਹ ਪਈ ਕਿ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ! ਅਸੀਂ ਆਪ ਦੇ ਪਿਤਾਮਾ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਪਾਸ ਆਏਸੀ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਾਡੇ ਪਰ ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਜੀਏ । ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਆਗਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਬ ਦੇ ਪੰਜ ਪਾਠ ਰੋਜ ਸਵੇਰੇ

ਕੀਤਾ ਕਰੋ, ਸੰਝ ਨੂੰ ਰਹੁਰਾਸ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੋਹਲਾ
ਹਿਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰੋ। ਸੋ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ !
ਮੁਦਤਾਂ ਹੋਗਈਆਂ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸਜੀ
ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਹਾਸ਼ਰ ਹੋਏ ਸਾਂ, ਪਰ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੀ ਇਹੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਣੀ
ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਰੋ, ਤੇ ਆਏ ਗਏ ਗ੍ਰੰਥ ਲੋੜਵੰਦ
ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ। ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅਸੀਂ
ਜਥਾ ਸ਼ਕਤ ਅਜ ਤਕ ਇਹੋ ਕਰਦੇ ਰਹੇਹਾਂ, ਪਰ
ਕੀ ਕਹੀਏ ਮੂੰਹ ਨਿਕਾ ਹੈ, ਗਲ ਕਰਨੋਂ ਡਰ
ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਬ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪੂਰਬਕ ਬਚਨ
ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਡਰ
ਨਾ ਕਰੋ, ਅਰ ਅਪਨਾਮਨੋਰਥ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਕੇ ਕਹੋ
ਦਿਓ। ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਬਿਨੈ ਕੀਤੀ
ਕਿ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ! ਬਾਣੀ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇਹਾਂ ਸੇਵਾ
ਬੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਮਨ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦਾ। ਅਸੀਂ
ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਜਨਮ ਹੀ ਅਕਾਰਥ ਹੋਇਆ
ਖਬਰੇ ਕੀ ਭੁਲ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਪਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਵੇਲੇ ਬੀ ਹਰਿਆਰ ਪਸੂ
ਵਾਂਗ ਮਨ ਦੌੜਿਆ ਹੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਪਲ

ਟਿਕਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦਾ। ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਤੇ ਅਪਨੇ ਦਰੋਂ
ਘਰੋਂ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ੋ, ਜੋ ਇਹ ਅਮੋੜ ਬੀ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ
ਕਾਬੂ ਆ ਜਾਵੇ, ਅਰ ਅਸੀਂ ਇਸਦੇ ਟਿਕਾਉ ਦਾ
ਕੋਈ ਅਨੰਦ ਬੀ ਦੇਖ ਲਵੀਏ ।

ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ
ਦਿੰਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਤਕਿਆ, ਅਰ ਇਉਂ
ਪੁਛਣ ਲਗੇ: ਭਲੇ ਪੁਰਖੋ ! ਇਹ ਦਸੋ ਕਿ ਜਦ
ਪਹਲੇ ਆਪ ਤੁਸੀਂ ਸ੍ਰੀਗੁਰੂ ਅਮਰਦੇਵ ਜੀ ਪਾਸ
ਆਏ ਸਾਓ, ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਨ ਦਾ
ਖੜੋਨਾ ਤੇ ਨਾ ਖੜੋਨਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਕਦੀ
ਸਮਝਦੇ ਸਾਓ, ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਰ ਮਨ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋ
ਅਰ ਇਹ ਗਲ ਕਦੇ ਲਖਦੇ ਸਾਓ? ਕਿ ਮਨ ਦੇ
ਟਿਕਣੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਸੁਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਸਿਖ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਬੋਲੇ—ਪਾਤਸ਼ਾਹ! ਉਸ ਵੇਲੇ
ਤਾਂ ਇਹ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਉਦੋਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ
ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਆਗਏ ਸਾਂ, ਅਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼
ਲੈਂਦੇ ਦੇਖਕੇ ਚਾ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੀ ਕੁਝ
ਪੁਛ ਲਵੀਏ । ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਆਹੁੜੇ ਕਿ ਕੀ
ਪੁਛੀਏ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮਹਾ-
ਰਾਜ ਸਾਡੇ ਪਰ ਬੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ । ਚਿਤ ਵਿਚ
ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਜਗਤ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹਨ,

ਜੇ ਕੁਝ ਕਰਨਗੇ ਭਲਾਹੀ ਕਰਨ ਗੇ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ
ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਆਪ ਤਾਂ ਸਭ ਗਲ ਦੀ
ਸੋਝੀ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਸੋ ਜੇ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਖਸ਼ਿਆ
ਅਸਾਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਭਾਗ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ—ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਪਨੀ ਹਾਨੀ ਦੀ
ਖਬਰ ਬੀ ਨਾ ਹੋਈ, ਅਪਨਾ ਘਾਟਾ ਅਪਨੇ ਔਗਣ
ਬੀ ਨਾ ਦਿਸੇ?

ਸਿਖ—ਜੀ ਔਗਣ ਤਾਂ ਦਿਸ ਪਏ, ਦਿਸੇ ਹੀ
ਤਾਂ ਹੁਣ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਗੁਰੂ ਜੀ—ਫੇਰ ਇੰਨਾਂ ਲਾਭ ਬਾਣੀ ਨੇ ਬੋਝਾ
ਪੁਚਾਇਆ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਪਨੇ ਘਾਟੇ ਦੀ ਖਬਰ
ਪੈ ਗਈ। ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਸੰਨ੍ਹ ਲਾਈ
ਸੀ, ਤੁਸੀਂ ਸੁਤੇ ਪਏ ਸੀ, ਜੇ ਸੁਤੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਤਾਂ
ਚੋਰ ਲੁਟ ਲੈ ਜਾਂਦੇ, ਅਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਬੀ ਨਾਂ
ਲਗਦਾ ਕਿ ਕੀ ਵਰਤ ਗਿਆ। ਜਦ ਜਾਗਦੇ
ਫੇਰ ਦੇਖਦੇ, ਹਥ ਮਲਦੇ, ਬੁਲ ਦੁਕਦੇ ਤੇ ਪਛ-
ਤਾਉਂਦੇ, ਪਰ ਫੇਰ—

‘ਹੁਣ ਸੁਣੀਐ ਕਿ ਆਰੂ ਆਇਆ’ ਵਾਲੀ ਗਲ
ਹੁੰਦੀ। ਸੁਕਰ ਕਰੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖਦਾ ਅਰ ਸਚੇ
ਸਤਗੁਰਾਂ ਦਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੁਟੇ ਜਾਣ
ਤੇ ਪਹਲੇ ਜਗਾ ਦਿਤਾ। ਤੁਹਾਡੀ ਠੀਕ ਦਸ਼ਾ

ਉਹ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਉਸ ਪੁਰਖ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ—

‘ਆਗ ਲਗਾਇ ਮੰਦਰ ਮੈਂ ਸੋਵਇ’

ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਗ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਅਰ
ਥਾਣੀ ਨੇ ਦਸ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਨੂੰ ਅਗਲਗੀ
ਹੋਈ ਹੈ, ਫੇਲਾਹੈ ਜੇਆਪਣਾ ਆਪ ਬਚਾਉਣਾ
ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ।

ਇਹ ਸਣਕੇ ਸਿਖ ਬੇ ਵਸੇ ਹੋ ਗਏ, ਅਖਾਂ
ਜਲ ਪੂਰਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਅਰ ਗੁਰਸਾਹਿਬਜੀਦੇ
ਚਰਨਾਂ ਪੁਰ ਫੈ ਪਏ। ਸਤਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਕੇ
ਉਠਾਇਆ, ਅਰ ਸਮਝਾਇਆ, ਕਿ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ
ਦੀ ਇਹੋ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਕਿ ਪਹਲੋਂ ਖਬਰ ਦੇ
ਦੇਵੇ । ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਕਿਸੇ ਗਲ ਦੀ ਖਬਰ ਹੋ
ਜਾਣੀ ਇਕ ਭਾਰੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ
ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਵਕਤ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ
ਜੀਵ ਉਸ ਗਲ ਦਾ ਉਪਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਾ
ਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਦੀ ਹਾਰਜਿਤਇਸੇ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਖਬਰ ਰਖਣੇ
ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਲੈ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਥਾਣੀ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੀਂਦੋਂ ਜਗਾ
ਦਿਤਾ ਹੈ, ਅਰ ਦਸ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂਦੇ ਵੈਰੀ
ਤਾਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਤੁਹਾਡਾ ਵੈਰੀ

ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸਜਣ ਜਾਣਦੇ
ਹੋ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਸਮਝਦੇ ਹੋ
ਉਹ ਮਹਾਂ ਚਚਲ ਹੈ ਅਰ ਚੰਚਲਤਾਈਆਂ ਕਰ
੨ ਕੇ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਘਰ ਦੇ
ਸ਼ਤਰੂ ਦੀ ਖਬਰ ਲਗਣੀ ਮਹਾਂ ਕਠਨ ਗਲ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਾਣੀ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ,
ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਿਤ੍ਰ ਦਾ ਪਾਜ ਉਘੇੜ ਦਿਤਾ ਅਰ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਦਿਤਾ ਕਿ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਜਣ ਬਣ੨
ਬੈਠਦਾ ਸੀ, ਸੋ ਵਿਸਾਹ ਘਾਤੀ ਹੈ। ਪਾਪਾਂ ਵੇਲੇ,
ਠਗੀਆਂ ਵੇਲੇ ਬੁਰਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ
ਸਹੈਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ,
ਸਚੀ ਖਟੀ ਤੇ ਲਾਹੇ ਦੇ ਵੇਲੇ ਡੱਡੂ ਵਾਂਗ ਟਪੋ-
ਸੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਤਰਾਂ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ
ਸੋਚਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪੈਦਾ ਕਰੇ। ਜਿਉਂ-ਤਿਉਂ
ਬਣੂ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਖੀਂ ਘਟਾ ਪਾਕੇ
ਅਰ ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੇ ਖੜੋਣੇ ਅਗੇ
ਰਖ ੨ ਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਕਾਉ, ਕਿ ਇਕ ਪਲ ਨ
ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਸਰ ਪੈ-ਸਕੇ। ਪਰ ਫੇਰ ਬਾਣੀ ਦੀ
ਵਡਿਆਈ ਦੇਖੋ, ਜਿਸ ਦਿਲ ਨੇ ਬਾਣੀ ਦਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਬਾਣੀ ਤੋਂ
ਫੁੱਟ ਹੋਇਆ ਸਗੋਂ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵੈਰੀ ਹੋਕੇ ਅੰਸੇ

ਹੀਲੈ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰਾ ਦੇ ਬਗੜੇ
ਤੇ ਵਰਿਹਾਂ ਦੇ ਭੁਲੇ ਹੋਏ ਬਖੋੜੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਗੇ
ਲਿਆ ੨ ਕੇ ਬਾਣੀ ਦੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ੨
ਸ਼ਤਤਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਐਸੇ ਖੋਟੇ ਮਿਤ੍ਰ ਘਾਤੀ
ਵੈਰੀ ਦੀ ਖਚਰ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਬਾਣੀ ਨੇ ਦਸ ਦਿਤਾ, ਪਰ, ਦਸ ਦਿਤਾ। ਬਾਣੀ ਨੇ
ਹੇਸ ਵਾਛੂ ਦੁਧ ਪਾਣੀ ਅਡ ਅਡ ਕਰਕੇ ਰਖ
ਦਿਤਾ। ਹੁਣ ਇਸ ਮਨ ਵੈਰੀ ਪੁਰਫਤੇ ਪਾਉਣੀ
ਤੁਹਾਡਾ ਧਰਮ ਹੈ।

“ਮਨ ਜੀਤੇ ਜਗੁ ਜੀਤ”

ਸੋ ਯਤਨ ਕਰੋ ਕਿ ਇਸ ਪੁਰ ਫਤੇ ਪਾਓ। ਬਸ
ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਮਾਰਥ ਸਿਧ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ
ਕਾਰਜ ਦੇ ਕਰਨੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

ਸਿਖ-ਸਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਧੰਨ ਹੋ ਆਪ।
ਆਪਦੀ ਰਸਨਾਂ ਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰ ਜਾਈਏ, ਅਸੀਂ
ਬੜੇ ਪਾਪੀ ਹਾਂ। ਬੜੇ ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਹਾਂ। ਅਸਾਂ ਕੀਤਾ
ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਸਗੋਂ ਉਲਟਾ ਉਲਾਂਭਾ ਲੈਕੇ ਆਏ
ਅਸੀਂ ਮੰਹ ਦੇਣ ਜੋਗੇ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਧੰਨ ਹੋ ਆਪ
ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਨੇਹਿਤ ਨਾਲ
ਸਮਝਾਇਆ ਅਰ ਸਾਡੇ ਨੇਤ੍ਰ ਖੋਲ ਦਿਤੇ। ਹੁਣ
ਤਾਂ ਇਸ ਗਲੋਂ ਬੀ ਸ਼ਰਮ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ

ਪਾਸੋਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੰਗੀਏ ।

ਗੁਰੂ ਜੀ-ਜੋ ਕੁਝ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ 'ਜੀ' ਨੂੰ
ਖਬਾਨਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ।

‘ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਉ ਬਖਸ਼ੇ
ਫਿਰ ਲੇਖਾ ਮੂਲਿ ਨ ਲਇਆ’

ਉਹ ਸਭ ਸਿਖਾਂਦ ਵਾਸਤੇ ਹੈ ਸੋ ਰਲਮਿਲ ਛਕੋ
ਤੇ ਆਨਦ ਕਰੋ ।

ਤੁਸੀ ਭੋਗਹੁ ਭੁੰਚਹੁ ਭਾਈ ਹੋ

ਗੁਰਦੀ ਬਾਣੀ ਕਵਾਇ ਪੈਹਨਾਈਓ ।

ਪਰ ਉਤਾਉਲੇ ਨਾ ਹੋਵੋ । ਕਿਉਂਕਿ

‘ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਇਸ ਕਉ ਮਲੁ ਲਾਗੀ
ਕਾਲਾਹੋਆ ਸਿਆਹੁ’

ਮਨ ਇਸ ਲਈ ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਪੁਰ ਤੋਰੋ
ਅਰ ਕਾਹਲੀ ਨਾ ਕਰੋ । ਤੁਸੀ ਅਪਣਾ ਨਿਤਨੇਮ
ਪੂਰਾ ਕਰੀ ਚਲੋ, ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ
ਸੰਭਾਲ ਲਏਗਾ । ਉਤਾਉਲੇ ਹੋਕੇ ਕਈ ਲੋਕ
ਠਗਾਂ ਦੇ ਹਥ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਰਦੀਨਦੁਨੀਆਂ
ਗੁਆ ਬੈਠਦੇ ਹਨ । ਕਿਉਂਕਿ ‘ਇਸ ਰਸਤੇ ਕੇ
ਬਹੁਤ ਬਟਾਉ’ ਉਹ ਜੀਵ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤੰਗਕਰਦੇ
ਹਨ । ਕੇਵਲ ਅਪਣੇ ਗੁਰੂ ਪਰ ਪੱਕਾ ਭਰੋਸਾ
ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਅਰ ਕਿਸੇ ਭੈ ਜਾਂ ਲਾਲਚ ਕਰਕੇ

ਨਾ ਡੋਲਨੇ ਵਾਲੇ ਹੀ ਮਜਲ ਤੇ ਅਪੜਦੇ ਹਨ ।
 ਵੇਖੋ ਬਾਣੀ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਤਰੂਦਾ ਪਤਾ ਦਿਤਾ, ਅਰ
 ਉਸ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਪੰਡ ਸਮ-
 ਝਦੇ ਰਹੇ ਅਰ ਰਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ।
 ਫੇਰ ਬੀ ਮੈਸੀ ਤਾਕਤ ਵਰ ਵਸਤੂ ਇਹ ਨਿਕਲੀ
 ਕਿ ਜਿਨ ਸਚ ਬੂਠ ਨਿਤਾਰ ਦਿਤਾ । ਹੁਣ ਇਸੇ
 ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਹਿਤ ਨਾਲ ਪੜਿਆ ਕਰੋ । ਬਾਣੀ ਨੂੰ
 ਗੁਰੂ ਦਾ ਰੂਪ ਸਮਝਿਆ ਕਰੋ,

‘ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ’

ਗੁਰੂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਿਆਰਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ । ਤੇ ਪਯਾਰਾ
 ਜਦ ਘਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਏਕਾਂਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ
 ਕਿਸੇ ਓਪਰੇ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਣ ਦੇਂਦੇ ਮੇਜਦ
 ਤੁਸੀਂ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ, ਮਾਨੋ ਗੁਰੂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ
 ਆਇਆ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਪਯਾਰਾ ਹੈ,
 ਉਸ ਵੇਲੇ ਓਪਰੇ ਦਾ ਅੰਦਰ ਕੀ ਫੰਮ, ਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ
 ਕੋਈ ਫੁਰਨਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ । ਜਦ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋ,
 ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਅਰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ
 ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਦ ਕਿਉਂ ਓਪਰੇ ਫੁਰਨ ਤੇ
 ਮੇਰਾਂ ਫੁਰਨ ਜੇ ਮਨ ਦੌੜੇ ਤਦ ਸਮਝਾਓ ਅਰ
 ਅਪਨੇ ਹਿਤ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡੋ । ਮੈਸਾ ਕਰਨੇ ਨਾਲ

ਬਾਣੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਤ ਦਾ ਗੁਣ ਕਰੇਗੀ,
ਕਿਉਂਕਿ

‘ਵਿਚ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਤ ਸਾਰੇ’

ਗੱਲ ਕੀ ਜਦ ਬਾਣੀ ਰਸ ਦਾਇਕ ਹੋਜਾਏਗੀ,
ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਕ ਨਿਸਚਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ
ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਫੇਰ ਬਾਣੀ ਤੁਹਾਥੋਂ ਛੁਟੇਗੀ ਨਹੀਂ।
ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਬੜੇ ੨ ਉਪਦੇਸ਼
ਕਰੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਬੀ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਕਿ ਬਾਣੀ ਦੇ
ਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝੋ। ਜਿਉਂ ੨ ਯਤਨ ਕਰੋਗੇ ਸਮਝ
ਵਧੇਗੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਹਲਾ ਅਭਯਾਸ, ਦੂਜਾ ਪ੍ਰੇਮ
ਤੀਜਾ ਭਾਵ ਸਮਝਣਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਤਾਕਤ
ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਬਾਣੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣੇ ਦੀ ਜੋ
ਤੁਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਕਰੋਗੇ। ਜਿਉਂ ੨
ਮੰਨੋਗੇ ਸੁਖ ਪਾਓਗੇ। ਫੇਰ ਸਦਗਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ
ਰਹ ਜਾਏਗੀ।

ਬਾਣੀ ਕਹੈ ਸੇਵਕ ਜਨ ਮਾਨੈ

ਪਰਖਤ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੇ।

ਭਾਵੇਹ ਕਿ ਜਦ ਬਾਣੀ ਦੇ ਕਹੈ ਪਰ ਤੁਹੋਗੇ
ਬਾਣੀ ਪਰਖਤ ਹੋ ਜਾਏਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਪਰਖਤ ਉਸ
ਦਾ ਕਰਤਵ ਦੇਖੋਗੇ, ਬਸ ਫੇਰ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੋ
ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਲੋਗੇ ਤਾਂ ਸੁਖ ਪਾਓਗੇ

ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਸੌਰ ਜਾਏ ਗਾ । ਜੇ ਇਕ ਸਟ ਨਾਲ
ਝੋਨੇ ਵਿਚੋਂ ਚਾਵਲ ਕਢਣੇ ਲੋੜੇ ਤਾਂ ਚਾਵਲ
ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣੇ ।

ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਸਿਖ ਨਿਹਾਲ ਹੋਏ, ਢੇਰ
ਚਿਰ ਤੀਕ ਦੰਡ ਵਤ ਪਏ ਰਹੇ । ਢੇਰ ਕੁਝ ਇਨ
ਰਹਕੇ ਸਤਗੁਰਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪਾਕੇ ਅਪਨੇ ਵੇਸ
ਚਲੇ ਗਏ । ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਉਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਿਤ
ਕਰਦੇ ਰਹੇ । ਅਰ ਸੇਵਾ ਬੀ ਤਨੋਂ ਮਨੋਂ ਧਨੋਂ
ਨਿਬਾਹੁੰਦੇ ਰਹੇ । ਅਪਨਾ ਵਿਹਾਰ ਕਾਰ ਬੀ ਸਫਾ-
ਈ ਨਾਲ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਰਹੇ । ਅੰਤ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਨੇ
ਅੰਤਸਕਰਨ ਸੁਧ ਕਰ ਦਿਤੇ ਬਸ ਸੁਧ ਹੋਣੇ ਦੀ
ਦੇਰ ਸੀ, ਘਟ ੨ ਦੇ ਵਾਸੀ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਰੂਪ
ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਪੈ ਗਿਆ, ਅਰ
ਕਲਿਆਣ ਹੋ ਗਈ ।

ਪ੍ਰਯਾਤ ਪਾਠਕੋ !

ਉਪਰ ਲਿਖੀ ਵਾਰਤਾ ਕੈਸੀ ਅਸਚਰਜ
ਸਿਖਿਆ ਦੇਣੇ ਵਾਲੀ ਹੈ ! ਅਜਕਲ ਸਮਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ
ਦਾ ਆਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਧੋਖੇ ਵਧੇ
ਹੀ ਸਨ, ਧੋਖੇ ਕਰਨੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪਰਮਾਰਥ ਦੇ
ਨਾਕੇ ਬੀ ਰੋਕ ਲਏ ਹਨ । ਕਈ ਸਾਧੂ ਦੇਖਣ

ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨੋਂ
 ਰੋਕ ਕੇ ਸਮਾਧੀਆਂ ਵਿਚ ਲਾਉਂਦੇ ਤੇ ਕੰਨਾਂ ਦੀ
 ਘੁੰ ਘੁੰ ਵਿਚ ਫਸਾਉਂਦੇ ਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਮਸਤੀਆਂ
 ਵਿਚ ਜੜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਲੋਕ ਵਿਚਾਰੇ ਭੋਲੇ
 ਕਹੋ, ਜਾਂ ਉਤਾਵਲੇ ਕਹੋ, ਇਹੋ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
 ਕੇ ਅਸੀਂ ਬਟ ਪਟ ਯੋਗੀ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਹੋਜਾਈਏ
 ਅੰਤਸਕਰਨਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦਾ ਧਿਆਨ
 ਨਹੀਂ। ਅਪਨੇ ਆਪ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ।
 ਸੰਸਾਰਕ ਫਸੈਤੀਆਂ ਦਾ ਖਜਾਲ ਨਹੀਂ। ਚਾਹੀਦੇ
 ਹਨ ਕਿ ਰਾਤ ਸੰਨ੍ਹਾਂ ਬੀ ਮਾਰਦੇ ਰਹੀਏ ਤੇ ਸਵੇਰੇ
 ਸਮਾਧੀ ਬੀ ਲਾ ਬੈਠੀਏ। ਏਹ ਦੋਵੇਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋ
 ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਧਰਮ ਲੁਕ
 ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਨੇਰਾ ਛਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
 ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਪਗਡੰਡੀਆਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੁਰਨੇ
 ਵਾਲੇ ਪਟਕ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਕੇਵਲ ਉਹੋ ਸਿਰੇ
 ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਜੋ “ਗਾਡੀ ਰਸਤੇ” ਤੁਰਦੇ ਹਨ, ਸੋ
 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਗਾਡੀ ਰਸਤੇ ਤੁਰੋ। ਨਾ
 ਭੁਲੋ ਨਾ ਭਟਕੋ ਨਾ ਡਿਗੋ ਨਾ ਸਟ ਲਗੋ। ਪਕ
 ਨਿਸਚਾ ਰਖੋ ਕਿ ਜੋ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਬੇਮੁਖ ਕਰੇ ਉਹ
 ਪਖੰਡੀ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਬਾਣੀ ਹੈ ਉਥੇ ਸਾਰਾ ਪਰਮਾ-
 ਰਥ ਸਿਧ ਹੋਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਉਥੇ

ਚੌੜ । ਇਸ ਰਸਤੇ ਤੁਰੋ । ਭੰਬਲ ਭੂਸੇਨਾ ਖ ਓ,
 ਧੋਖੇ ਵਿਚ ਨਾ ਪਵੋ, ਮਨ ਦੀ ਏਕਾਗਤਾ ਸਮਾਧੀ
 ਨਾਮ, ਗਿਆਨ ਮਸਤੀ ਜੋ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਬਾਣੀ
 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਰੁਤ ਸਿਰ ਅਰ ਸਚਾ
 ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਜੋ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਲਭਕੇ
 ਬੂਹੇ ਵਾਂਗ ਪਸਾਰੀ ਬਲ ਬੈਠਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਤੁਸੀਂ
 ਅਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰਦੇ ਹੋ । ਦਸਣੇ ਵਾਲਾ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਤੇ ਫੇਰ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣੇ
 ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋ । ਪਰ ਬਾਣੀ ਪੜਨੇ
 ਵਾਲਾ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਜੋ ਛਲ ਅਸੀਕਰਦੇ
 ਹਾਂ ਸਮਝਣੇ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਰ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ
 ਛਲ ਪਰਖਣੇ ਲਈ ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਘਸਵਟੀ ਦਾ
 ਕੰਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ । ਬਾਣੀ ਸਚੇ ਬੂਠੇ ਸਾਧਦੀ ਪਰਖ
 ਦਸਦੀ ਹੈ । ਬਾਣੀ ਸਚੇ ਬੂਠੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
 ਖੋਲਦੀ ਹੈ, ਬਾਣੀ ਸਚੀ ਗਲ ੂੰ ਡੰਕੇ ਦੀ ਚੋਟ
 ਪਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਬਾਣੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼
 ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ । ਬਾਣੀ ਹਨੇਰੇ ਦਾ ਦੀਵਾ ਹੈ ।
 ਬਾਣੀ ਠਗਾਂ ਦੇ ਬਨ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਣੇ ਦਾ ਆਗੂ ਹੈ
 ਬਾਣੀ ਭਵ ਸਾਗਰ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਹੈ । ਬਾਣੀ ਅੰਸਾ
 ਦਾਰੂ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਫੈਦੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨੁਕਸਾਨ
 ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ । ਬਾਣੀ ਰੂ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਹੈ,

ਜਿਸ ਪਰ ਡਿਗਣੇ ਤੇ ਸਟ ਪੇਟ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ।
 ਬਾਣੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਵਿਚ ਪਰਮਾਰਥ ਸਿਧ
 ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਤਲਵਾਰ ਤੇ ਪਰਮਾਰਥ ਨੂੰ
 ਇਕ ਮਿਲਾਂਨ ਵਿਚ ਸਾਂਭ ਰਖਦੀ ਹੈ। ਬਾਣੀ
 ਗ੍ਰਹਸਤਵਿਚ ਨਿਰਬਾਣ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਣੀ
 ਪਰਉਪਕਾਰ ਸਿਖਾਲਦੀ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਟਬਰਾਂ ਵਿਚ
 ਫੋਟਕ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀ, ਮੰਦ ਵੈਰਾਗ ਨਹੀਂ
 ਸਿਖਾਲਦੀ। ਸਿਰ ਨੂੰ ਸੁਦਾ ਤੇ ਪਾਗਲ ਪਨਾ
 ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਬਾਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਹੈ। ਬਾਣੀ
 ਪਿਤਾ ਦਾ ਹਥ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹੋਕਾ ਹੈ,
 ਬਾਣੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਮੁਨੀਬ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਜਿਹਾ
 ਸਚਾ ਸਹਾਈ ਤੇ ਮਿਤ੍ਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

॥ ਇਤਿ ॥

ਨਵੰਬਰ ੧੯੦੩